

Afet Yönetimini İyileştirme: Afet Yönetiminin Müdahale Aşamasında Psikososyal Destek Sağlayan Profesyonellerin Karşılaştıkları Zorluklar, Gereksinimler ve Çözüm Önerileri

Doç. Dr. Hande Albayrak

Kocaeli Üniversitesi

Çalışmanın kapsamı: Bu araştırmanın kapsamını, 6 Şubat 2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki iki deprem ve bu depremlerin artçıları sonrasında etkilenen illerden seçilen 4 ilde (Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya) afete psikososyal destek hizmeti veren profesyoneller (sosyal hizmet uzmanları, psikologlar, psikiyatrlar, psikolojik danışma ve rehberlik öğretmenleri vb.) oluşturmaktadır.

Çalışmanın gerekçesi: Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de 6 Şubat 2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki iki deprem ve bu depremlerin artçıları sonrasında etkilenen illerden seçilen 4 ilde afete müdahale ekipleri içerisinde yer almış psikososyal destek hizmeti veren profesyonellerin afete müdahale süresince sundukları hizmetlerde karşılaştıkları zorlukların, ortaya çıkan gereksinimlerinin bütüncül olarak tespit edilmesi; kısa, orta ve uzun vadeli çözüm önerilerinin getirilmesidir. Afet müdahalelerinde ve araştırmalarında istatistiksel sonuçlar ön plana çıkmaktadır. Örneğin afetlerden kaç kişinin etkilendiği, ne kadar aynı ve nakdi desteğin sunulduğu, kaç afet görevlisinin müdahalede bulunduğu ve kaç kişiye ulaşıldığı gibi nicel bilgiler öne çıkarılmaktadır. Ancak afete psikososyal destek müdahalesinde bulunan profesyonellerin karşılaştıkları zorluklara ve bu süreçte profesyonellerin gereksinimlerine ilişkin değerlendirmelerin yapıldığı araştırmalara neredeyse hiç rastlanmamaktadır. Profesyonellerin afetlerde özel gereksinimli bireylere (afetlerde yakınlarını kaybedenler, evleri yıkılanlar, yaralananlar, etkilenenler, yaşlılar, çocuklar, engelliler, bakım ve koruma gereksinimi olan kişiler) hizmet sunma, süpervizyon, ihtiyaçların ve gönüllülerin koordinasyonu, eğitim ve araç-gereç eksikliği, afetlerde görev alacak eğitilmiş, deneyimli ve/veya uzman personel olmayışı ve çalışanın desteklenmesi gibi konularda zorluk ve gereksinimleri olabilmektedir. Profesyonellerin mesleki becerilerinin geliştirilmesi ve hizmetlerin etkililiğinin tespit edilmesi için sadece nicel bilgilerin değil aynı zamanda deneyimden elde edilen öznel ve profesyonel bakış açılarının ortaya konulması, afete yönelik bütüncül müdahale için gereklidir. Bu eksikliğin giderilmesi ihtiyacı mevcut araştırmanın gerekçesini oluşturmaktadır.